

Laukaan kunta

**Kallionniemen ja Multamäen
ranta-asemakaava**
Kaavaehdotus 29.3.2021

410-AK-PET-001

PERUS- JA TUNNISTETIEDOT

1.1 Tunnistetiedot

Kaavan nimi: Kallioniemen ja Multamäen ranta-asemakaava

Kaavatunnus: 410-AK-PET-001

Kaavan päiväys: 20.1.2020

Kaavan laatija: Laukaan kunta, Maankäyttö

Kaavan vireille tulosta ilmoitettu: 9.8.2018

Kaavaluonnos MRA 30§:n mukaisesti nähtävillä: 30.1. – 2.3.2020

Kaavaehdotus MRA 27§:n mukaisesti nähtävillä:

Kunnanhallituksen hyväksymispäivämäärä:

Kunnanvaltuuston hyväksymispäivämäärä:

1.2 Kaava-alueen sijainti

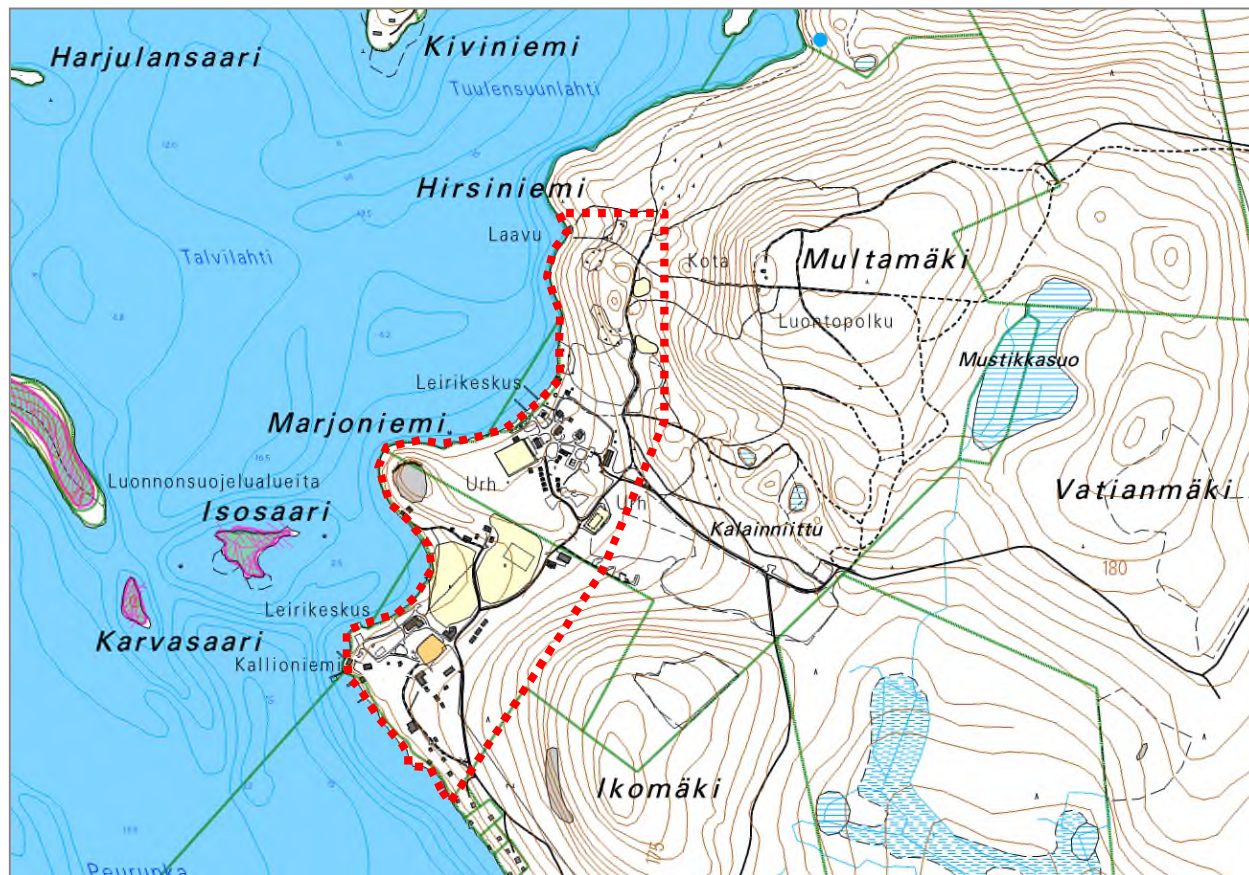
Suunnittelualue sijaitsee Peurunka-järven rannalla, noin 8 km etäisyydellä Laukaan kirkonkylän keskustasta. Multamäen alueella toimii kunnan leirikeskus, jossa järjestetään ympäri vuoden toimintaa. Kallioniemen alueelle sijoittuu Adventtiseurakunnan leirikeskus, jossa toimintaa on lähinnä kesäaikaan. Suunnittelualueeseen kuuluvat seuraavat kiinteistöt: Kallioniemi 410-410-5-173 ja Multamäki 410-410-5-213. Suunnittelualueen pinta-ala on noin 34 ha.

Kuva 1. Suunnittelualueen sijainti

1.3 Suunnittelutehtävän määrittely ja tavoitteet

Leirikeskukset sijoittuvat ranta-alueelle ja molempien alueelle sijoittuu rakennuskantaa eri vuosikymmeniltä. Alueille on muodostunut rakennusoikeutta jo varsin runsaasti ja keskusten kehittämisen, suunnitelmallisen käytön sekä maankäyttö- ja rakennuslain 72 §:n mukainen suunnittelutarve ranta-alueella huomioiden alueen maankäyttö osoitetaan ja suunnitellaan ranta-asemakaavalla.

Kuva 2. Suunnittelualueen rajaus.

Sisällys

PERUS- JA TUNNISTETIEDOT.....	0
1.1 Tunnistetiedot	1
1.2 Kaava-alueen sijainti	1
1.3 Suunnittelutehtävän määrittely ja tavoitteet.....	2
2 TIIVISTELMÄ.....	5
2.1 Kaavaprosessin vaiheet	5
2.2 Asemakaava.....	5
2.3 Asemakaavan toteuttaminen	5
3 LÄHTÖKOHDAT.....	5
3.1 Alueen yleiskuvaus.....	5
3.2 Luonnonympäristö	6
3.2.1 Maisemakuva.....	6
3.2.2 Pinta- ja pohjavedet.....	7
3.2.3 Kasvillisuus ja luontotyypit	8
3.2.4 Eläimistö.....	8
3.2.5 Liito-oravat	8
3.2.6 Luontokohteet.....	8
3.2.7 Maaperä ja topografia.....	10
3.3 Rakennettu ympäristö.....	10
3.3.1 Suunnittelualueen rakennettu ympäristö	10
3.3.2 Kulttuuriympäristö ja muinaisjäänökset.....	Virhe. Kirjanmerkkiä ei ole määritetty.
3.3.3 Liikenne	2
3.3.4 Palvelut.....	1
3.3.5 Työpaikat.....	1
3.3.6 Virkistys.....	1
3.3.7 Tekninen huolto.....	2
3.3.8 Ympäristönsuojelu ja ympäristöhäiriöt	2
3.4 Maanomistus	2
3.5 Suunnittelutilanne.....	2
3.5.1 Maakunnallinen suunnittelutilanne	2
3.5.2 Yleiskaava	3
3.6 Muut suunnitelmat ja päätökset.....	4
3.6.1 Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet	4
3.6.2 Muita aluetta koskevia selvityksiä, käsittelyjä ja päätöksiä.....	4
3.7 Pohjakartta	4
4 MITOITUS.....	4
5 ASEMAKAAVAN SUUNNITTELUN VAIHEET.....	5
5.1 Asemakaavan suunnittelun tarve.....	5
5.2 Suunnittelun käynnistäminen ja sitä koskevat päätökset.....	5
5.3 Osallistuminen ja yhteistyö.....	5
5.3.1 Osalliset.....	5
5.3.2 Vireille tulo	6
5.3.3 Osallistuminen ja vuorovaikutusmenettelyt.....	6
5.3.4 Viranomaisyhteistyö	6
5.4 Asemakaavan tavoite	6
5.4.1 Lähtökohta-aineiston antamat tavoitteet	6
5.5 Asemakaavaratkaisun vaihtoehdot.....	7
5.5.1 Kaavaluonnosvaihe	7
5.5.2 Asemakaavaehdotuksen ratkaisu	8
6 ASEMAKAAVAN KUVAUS	8
6.1 Kaavan rakenne.....	8
6.2 Aluevaraukset	8
6.2.1 Korttelialueet.....	8
6.2.2 Muut alueet ja merkinnät.....	9
6.2.3 Yleismääräykset	9
6.3 Kaavan vaikutukset	10

6.3.1	Vaikutukset rakennettuun ympäristöön, kulttuuriperintöön ja maisemaan.....	10
6.3.2	Vaikutukset luonnonympäristöön.....	10
6.3.3	Kaavan liikenteelliset vaikutukset.....	10
6.3.4	Sosiaaliset vaikutukset	10
6.4	Kaavamerkinnot ja – määräykset.....	11
7	ASEMAKAAVAN TOTEUTUS.....	11
7.1	Toteuttaminen ja ajoitus	11
7.2	Toteuttamisen seuranta	11

Liitteet

- Osallistumis- ja arviointisuunnitelma
- Asemakaavan seurantalomake
- Luonto- ja maisemaselvitys. FCG Suunnittelu ja Tekniikka Oy, 26.11.2018
- Multamäen ja Kallionimen alueiden kulttuuriympäristöselvitys. Arkkitehtitoimisto Anna-Liisa Nisu, 24.7.2020
- Vastineet lausuntoihin kaavaluonnoksesta

2 TIIVISTELMÄ

2.1 Kaavaprosessin vaiheet

Ranta-asemakaavan laatiminen on tullut vireille kunnanhallituksen hyväksyessä kaavoituskatsauksen 18.6.2018 §124. Hanketta koskeva osallistumis- ja arviointisuunnitelma on ollut yleisesti nähtävillä 9.8. – 24.8.2018 välisen ajan.

Ranta-asemakaavaluonnos on ollut yleisesti nähtävillä valmisteluvaiheen kuulemista varten 30.1. – 3.2.2020 välisen ajan. Luonnoksesta pyydettiin lausunnot Keski-Suomen ELY-keskukselta, Keski-Suomen liitolta, Keski-Suomen museolta, Finnin yksityistien tiekunnalta, Koiviston vesiosuuskunnalta ja Laukaan kunnan tekniseltä lautakunnalta, joilta myös saatiin lausunnot vesihuolto-osuuskuntaa lukuun ottamatta. Kaavaluonnoksesta saatiin edellä mainittujen lisäksi Finnin yksityistien tienhoitokunnan sekä Laukaan kunnan ympäristöterveydenhuollon lausunnot. Tiivistelmät lausunnoista ja niihin annetut kaavoittajan vastineet ovat liitteenä.

2.2 Asemakaava

Asemakaavalla muodostuu korttelit 1-3 (R-1) sekä niihin liittyvät retkeily- ja ulkoilu (VR) ja maa- ja metsätalousalueet (M).

2.3 Asemakaavan toteuttaminen

Aluetta voidaan toteuttaa ranta-asemakaavan voimaantumisen jälkeen.

3 LÄHTÖKOHDAT

3.1 Alueen yleiskuvaus

Leirikeskukset ovat olleet käytössä jo vuosikymmenien ajan ja toiminta alueella on jo vakiintunutta. Suunnittelun tavoitteena on alueella olevien nykyisten toimintojen osoittaminen sekä leiritoiminnan kehittäminen lisärakentamistarpeet huomioon ottaen.

Multämäki on kunnan harrastus-, majoitus- ja vapaa-ajanviettopaikka. Koulujen loma-aikoina leirikeskus on pääasiallisesti leirikäytössä. Alueella olevaan rakennuskantaan kuuluu mm. päärakennus Katvela, ohjaajarakennus, keittiörakennus, rantsauna, savusana, harrastetila sekä kymmenen majoitustiloina toimivaa mökkiä. Alueella on lisäksi luontopolku, näköalapaikka ja kota Multamäen päällä, pelikenttä sekä laavu. Alueelta on yhteys myös Metsoreitille.

Kallioniemen on Suomen Adventtikirkon omistama leiri- ja kurssikeskus. Leiritoimintaa alueella on ollut jo vuodesta 1953 lähtien ja toimintaa alueella on pääasiassa kesäkautena. Muina aikoina keskuksessa järjestetään eriaiheisia viikonlopputapahtumia, leirikouluja ja muita koulutustapahtumia. Alueella on noin 200 hengen ruokala- ja keittiörakennus sekä erityyppisiä majoitustiloja noin 250 hengelle. Lisäksi alueella on kokoustiloja, kaksi rantsaunaa ja saniteettitilat.

Kuva 3: Ilmakuva leirikeskusten alueesta.

3.2 Luonnonympäristö

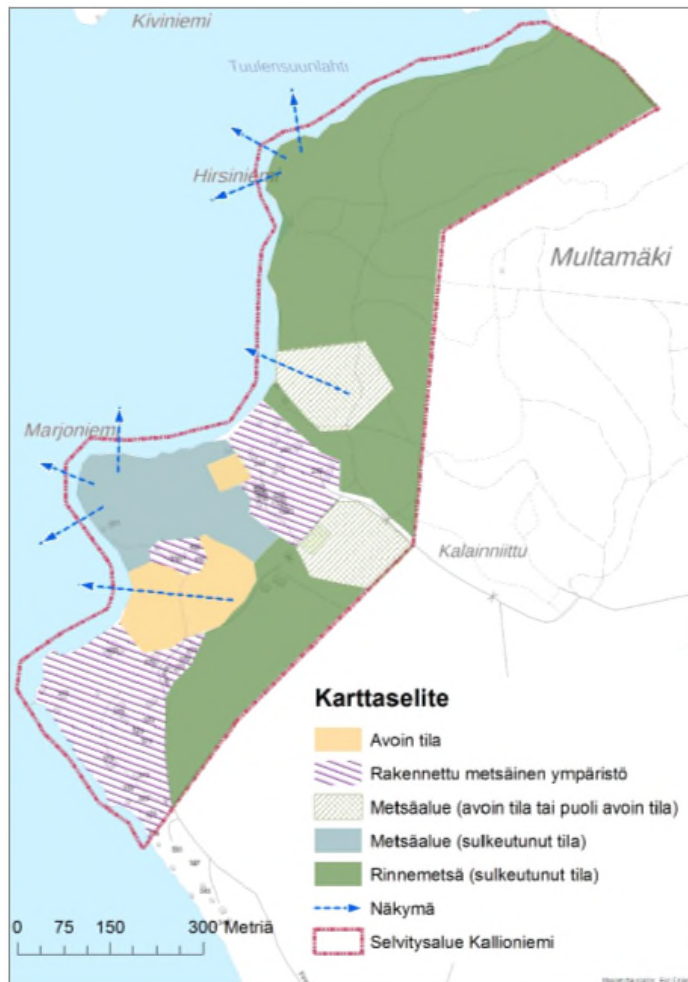
Suunnittelualueelta on laadittu kaavoitusta varten luonto- ja maisemaselvitys, jossa on esitetty alueen ympäristöolosuhteiden, maisema- ja luontoarvojen nykytila sekä kaavassa huomioitavat, perustellut luontokohteet. Selvityksessä kartoitettiin alueen maisema, kasvillisuus ja luontotyypit, liito-oravien esiintyminen ja soveliaat elinympäristöt sekä muille suojellisesti merkittävälle lajeille soveltuvat elinympäristöt. Luonto- ja maisemaselvityksen on laatinut FCG Suunnittelu ja tekniikka Oy:n FM biologi Jari Kärkkäinen Kuopion aluetoimistosta. Selvitys on valmistunut marraskuussa 2018.

3.2.1 Maisemakuva

Alueen maisemarakenne muodostuu Multamäen ja Ikomäen metsäisistä rinnealueista ja niiden välisestä notkoalueesta sekä Marjoniemen kallioniemestä. Multamäen rinnealue on muodoltaan paikoin vaihteleva. Hirsiniemeltä ja Marjoniemeltä avautuu näkymä Peurunkajärvelle. Vesimaisemanäkymä avautuu myös Marjoniemen vanhalta pellolta ja Multamäen rinnetaimikolta. Alueella toimivat rannalla olevat Multamäen ja Kallioniemen leirikeskukset. Maisemakuva leimaa etupäässä sulkeutuneet metsäiset maisemat. Alueen metsät ovat talousmetsiä. Alueen pohjois- ja eteläosalla vallitsevat varttuneet kuusikot ja muualla puusto on etupäässä eri-ikäistä männikköä. Lisäksi Multamäen leirikeskuksen alueella on valoisaa koivumetsää, joka on istutettu vanhalle pellolle. Peltojen entinen sijainti käy ilmi

vanhasta peruskartasta. Alueella on kaksi taimikkoa. Multamäen leirinkeskuksen pohjoispuolella on varttunut taimiko, jolta avautuu näkymä Peurunkajärvelle. Toinen taimikko on Multamäen leirinkeskuksen itäpuolella Kalainniityn (vanha pelto) kohdalla. Multamäen leirinkeskuksen ympäristö on etupäässä puustoista rakennettua ympäristöä, mutta Marjoniemen vanhan talon ympäristössä ja lähellä rantaa on jäljellä myös avointa peltomaisemaa.

Selvitysalueella ei ole maisemavaurioita tai maisemahäiriöitä, kuten laajoja avohakkuualueita, maa-ainestenottoalueita, suuria voimajohtoja tai muita vastaavia maisemaa häiritseviä tekijöitä.

Kuva 4. Maisemarakenne

3.2.2 Pinta- ja pohjavedet

Selvitysalue sijoittuu kokonaisuudessaan Peurungan valuma-alueelle (14.333). Peurunkajärvi sijaitsee Kymijoen vesistöalueen Äänekosken reitillä. Peurunkajärvi laskee Peurunkajokea myöten Vatianjärven Itäselän länsirannalle. Peurunkajärven luusuassa järven valuma-alueen pinta-ala on 65,6 km² ja järvisyys 14,3 %. Peurunkajärven pinta-ala on noin 747 ha ja keskisyvyys on 8,6 m. Vedenlaatu on erinomainen ja ekologinen tila hyvä. Peurunkajärveä on lupa säännöstellä kalanviljelylaitoksen vedenottoa varten. Lupaehtojen mukaan säännöstelyn alaraja on N60 +105,41 m ja keskiveden korkeus (MW) on + 105,96 m (N60).

Alueelle ei sijoitu luokitettua pohjavesialuetta. Lähin pohjavesialue on Valkolan pohjavesialue (0941004) Talvilahden länsirannalla. Alueella on kaksi lähdeä, joista Tuulensuunlahden rannan lähellä oleva lähde on orsivesilähde.

3.2.3 Kasvillisuus ja luontotyypit

Laukaa sijaitsee eteläboreaalisella kasvillisuusvyöhykkeellä, Järvi-Suomen kasvimaantieteellisellä alueella (2b). Metsäkasvillisuus on pääosin kuivahkoa puolukka tyyppin (VT) ja tuoretta mustikkatyyppin kangasta (MT). Kuivahkon kankaan osalla puusto on eri-ikäistä männikköä. Vanhaa männikköä on Multamäen rinteellä, muualla puusto on nuorta ja varttuvaa. Varttunutta männikköä on myös Marjoniemellä. Tuoreilla kankailla puusto on etupäässä kuusivaltaista, mutta paikoin puusto on kuusi-mäntysekametsää. Lehtomaisen kankaan metsiä on Marjoniemen ja Kalanniityn ympäristössä sekä Tuulensuunlahden rannalla. Marjoniemessä lehtomaisen kankaan metsiköt ovat pääosin vanhojen peltojen istutuskoivikoita, joissa kasvillisuus on ruohoista. Tuulensuunlahden rannalla oleva lehtomaisen kankaan kuvio (OMT) on varttuva kuusivaltainen metsikkö, missä on paikoin tuoreen lehdon laikkuja ja soistumia. Lehtokasvillisuutta on vähän. Lehdot ovat pienialaisia tuoreita (OMaT), suurruoho- (OFIT) tai kosteita saniaisvaltaisia (FT) lehtoja. Lehtokuvioita on Marjoniemessä ja Tuulensuunlahden ranta-alueella. Tuulensuunlahden alueen lehdossa ilmenee pohjavesivaikutus. Suokasvillisuutta on hyvin niukasti ja sitä on laikuittaisesti Hirsiniemen koillispuolella notkopaikoissa ja Multamäen lähteen ympäristössä. Vesi- ja rantakasvillisuus on vähälajista ja luonnontilaisilla rannoilla on kapea rantakasvillisuusvyöhyke.

3.2.4 Eläimistö

Alueen linnusto on tyyppillistä havumetsien lajistoa, joka koostuu etupäässä alueellisesti yleisistä lajeista. Yleisin laji on peippo. Muista lajeista mainittakoon pajulintu, talitiainen ja lauluras-tas. Peurunkajärnessä on tavattu 22 kalalajia, joista kalataloudellisesti tärkeimmät ovat kuha, muikku, siika, ahven, taimen ja hauki. Taimenkanta perustuu istutuksiin. Alueelta ei ole tiedossa tai havaittu uhanalaisia tai harvinaisia lajeja.

3.2.5 Liito-oravat

Luontoselvityksen yhteydessä alueelta ei havaittu merkkejä liito-oravasta.

3.2.6 Luontokohteet

Selvityksen mukaisista arvokkaista luontokohteista suunnittelualueelle sijoittuvat:

1. Marjoniemen lehto

Pienialainen ja kulttuurivaikutteinen lehtipuuvaltainen lehto, joka rajautuu Marjoniemen kallioiseen selänteeseen sekä koivikkoon. Puusto koostuu raidasta, tuomesta, koivusta ja harmaalepystä. Aluskasvillisuus on rinteiden alaosalla suurruohojen ja saniaisten luonnehtimaa suurruoholehtoa ja rinteiden yläosalla on tuoretta lehtoa. Keskeiset lajit ovat hiirenporras, korpi-imarre, metsäalvejuuri, mesiangervo, käenkaali, punaherukka, vadelma, pelto-korte, metsäkorte, ojakellukka, oravanmarja ja lillukka. Pensaskerros on tiheä.

Metsälain erityisen arvokas elinympäristö (Metsäl 10§). Paikallisesti arvokas.

2. Multamäen lähde ja noro

Keskiravinteinen luonnontilainen lähde, jonka vierestä menee luontopolku. Pohjavesi purkautuu avolähteestä ja lähteen viereiseltä tihkupinnalta noroon, joka menee varttuneen taimikon kautta ulkoiluväylän ojaan. Noron varressa on paikoin mesiangervo-hiirenporrasvaltaista lehtokasvillisuutta. Lähteen ja noron kasvistoon kuuluvat leskenlehti, heteenhiiren-, lähdelehvä- ja palmusammal, jotka ilmentävät pohjavesivaikutusta. Lähteen

ympäristössä kasvavat myös mm. suo-ohdake, käenkaali, mustikka, ojakellukka, mesiangervo, korpi-imarre, rätvänä, tähtisara ja hiirenporras. Lähteen reunalla on lehtisammalpeitteistä tihkupintaa.

Metsälain erityisen arvokas elinympäristö (Metsäl 10§). Vesilain suojeltavat luontotyytit (Vesil 11§ 2 luku). Paikallisesti arvokas.

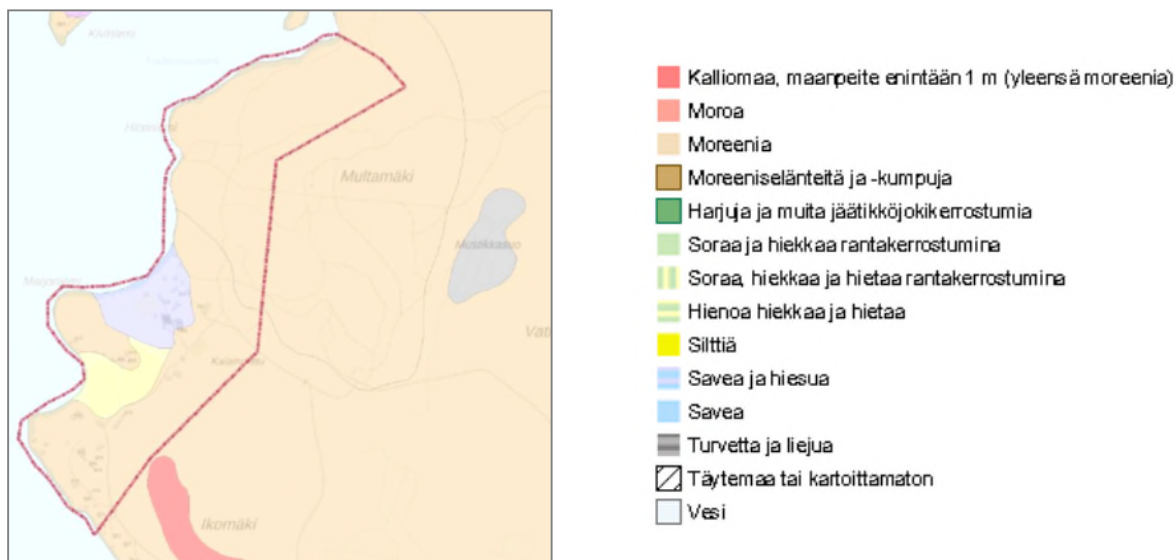
Maisemasuojelun kannalta merkittävimmät alueet ovat kalloinen Marjoniemi ja Multamäen luoderinne, jotka erottuvat hyvin järvimaisemasta. Lisäksi Multamäki on Peurunkajärven maisemassa hallitseva elementti. Multamäellä on arvoa myös geologisena kohteena. Kaukomaisema merkityksen lisäksi Multamäen rinnealueella on erilaisia, paikallisia maisemallisia tiloja. Alueella on rantamaisemaa, kallioisia ja kivisiä valoisia männiköitä, lehtipuuvaltaisia kuviota sekä varttuvia ja vanhoja kuusikoita. Alueella on myös virkistyskäyttöarvoa. Kuvassa on osoitettu maisemallisesti edustavimmat alueet.

Kuvat 5 ja 6. Luonto- ja maisemaselvityksen mukaiset arvokkaat luontokohteet sekä maiseman kannalta merkittävät alueet.

3.2.7 Maaperä ja topografia

Suunnittelualueen kallioperä on granodioriittia (GTK 2018). Maaperä on valtaosin hiekka- ja so-ramoreenia. Marjoniemen tyvellä on hiesua ja karkeaa hietaa.

Kuva 7. Maaperäkartta

3.3 Rakennettu ympäristö

3.3.1 Suunnittelualueen rakennettu ympäristö

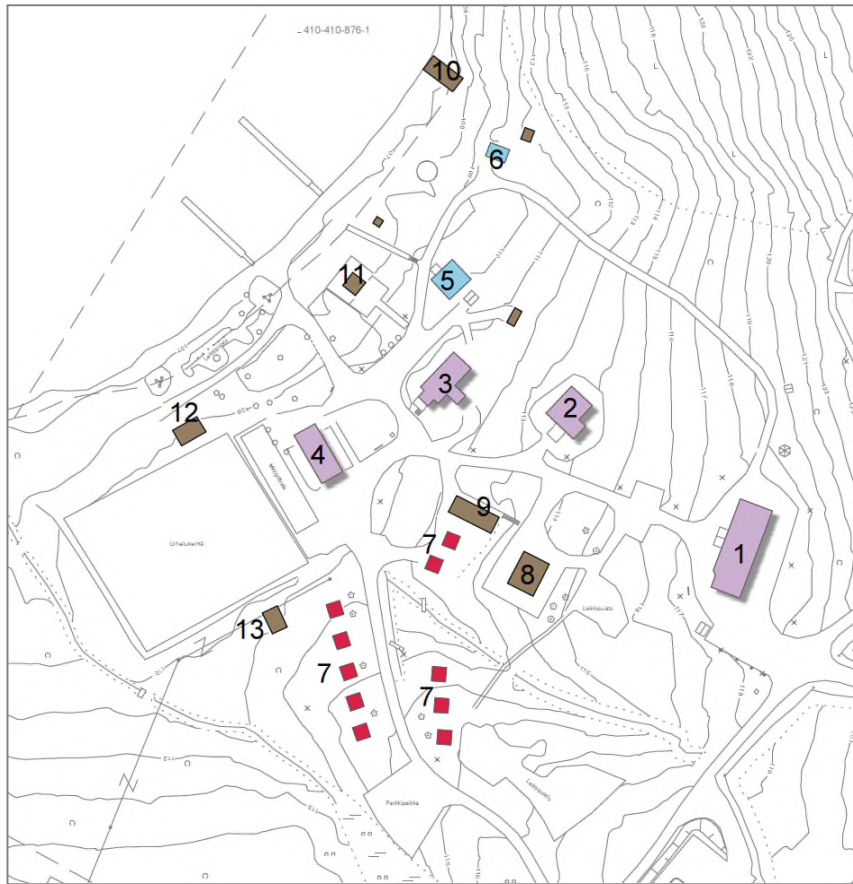
Multamäki

Multamäki on kunnan harrastus-, majoitus- ja vapaa-ajanviettopaikka. Koulujen loma-aikoina leirikeskus on pääasiallisesti leirikäytössä. Alueella olevaan rakennuskantaan kuuluu mm. pää-rakennus Katvela, ohjaajarakennus, keittiörakennus, rantasauna, savusana, harrastetila sekä 10 kappaletta majoitustiloina toimivia mökkejä. Alueella on lisäksi luontopolku, näköalapaikka ja kota Multamäen päällä, pelikenttä sekä laavu. Alueelta on yhteys myös Metsoreille.

Alueelle sijoittuu seuraava rakennuskanta. Rakennukset on numeroitu kartalle (kuva 8) taulukon mukaisesti.

	Rakennus		Kerrosala (m ²)	Rakennusvuosi
1	Katvela (opetusrakennus)		260	2000
2	Ohjaajarakennus		95	1996
3	Keittiörakennus		123	1990
4	Harrastetila		92	1993
5	Rantasauna		63	1990
6	Savusauna		18	1995
7	Majoitusrakennukset (10 kpl a' 13 m ²)		130	1990
8	Varistorakennus		73	2017
9	Talusrakennus		62	1998
10	Venevaja		55	2005
11	Grillikatos		-	
12	Hirsivaja		-	

13	Hirsikatot		-	
		Yhteensä:	971 k-m²	

Kuva 8. Multamäen leirikeskuksen rakennuskanta.

Kuva 9. Ilmakuva Multamäen alueesta.

Kuva 13. Alueelle 1990 –luvulla rakennettuja lomamökkejä.

Kuva 14. Leikkipaikka rannassa.

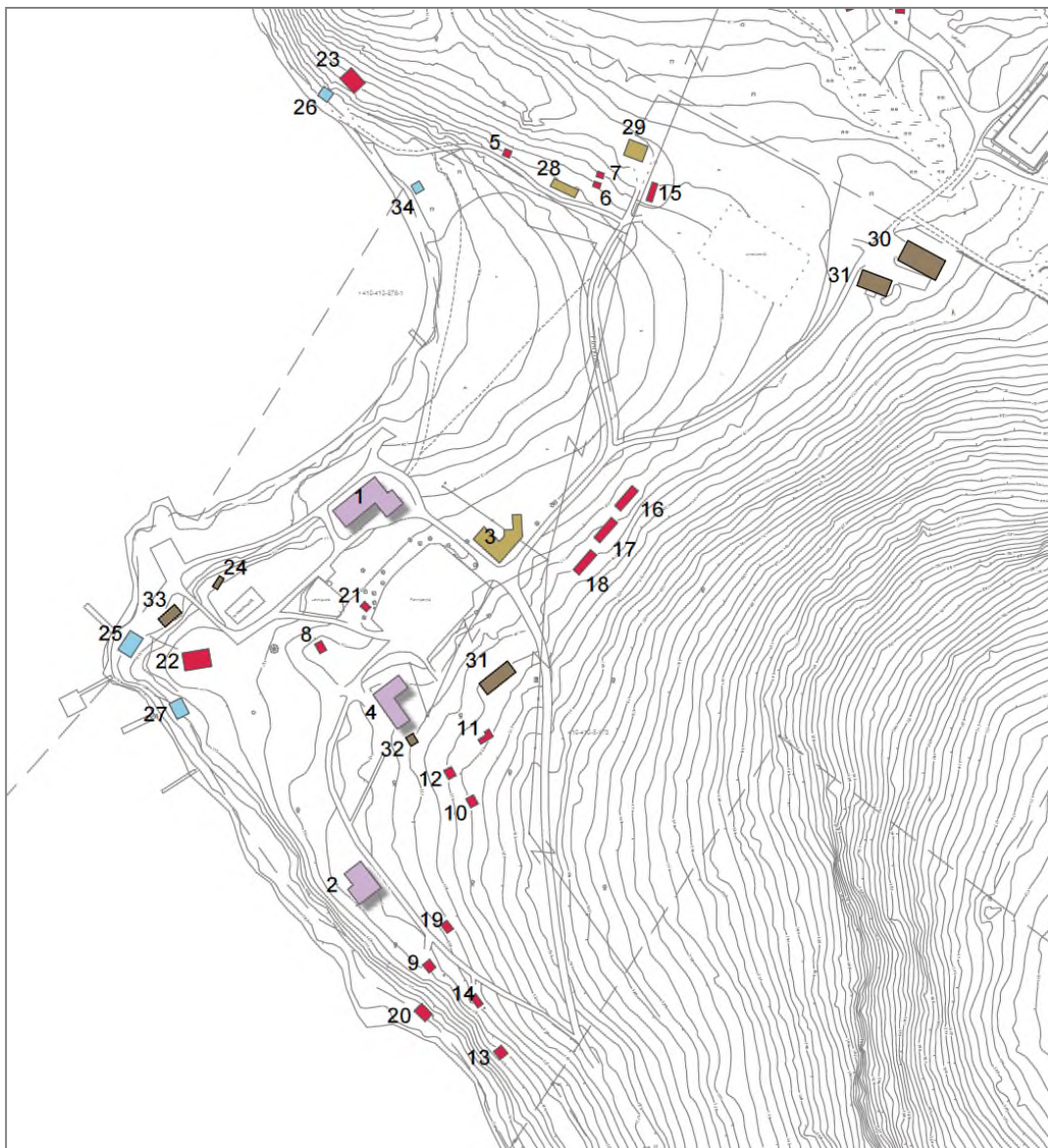
Kallioniemi

Kallioniemen leiri- ja kurssikeskuksessa leiritoimintaa on ollut jo vuodesta 1953 lähtien. Alueella on leiritoimintaa pääosin kesäkaudena. Muina aikoina keskuksessa järjestetään eriaiheisia viikon-lopputapahtumia, leirikouluja ja muita koulutustapahtumia. Alueella on noin 200 hengen ruokala- ja keittiörakennus sekä erityyppisiä majoitustiloja noin 250 hengelle. Lisäksi alueella on kokoustiloja, kaksi rantsaunaa ja saniteettitilat.

Alueelle sijoittuu seuraava rakennuskanta. Rakennukset on numeroitu kartalle (kuva 15) alla olevan taulukon mukaisesti.

	Rakennus	Kerrosala (m ²)	Rakennusvuosi
1	Ruokala- ja keittiörakennus	452	1958
2	Kokoontumistila	160	1955
3	Toimistorakennus	193	1977/2012
4	Majoitus- / huoltorakennus	203	1966
5	Majoitusrakennus	9	1940
6	Majoitusrakennus, aitta	9	1950
7	Majoitusrakennus, aitta	9	1950
8	Majoitusrakennus	18	1950
9	Majoitusrakennus	16	1958
10	Majoitusrakennus	16	1958
11	Majoitusrakennus	17	1958
12	Majoitusrakennus	16	1958
13	Majoitusrakennus	16	-
14	Majoitusrakennus	25	1971
15	Aitta	27	-
16	Majoitusrakennus, rivitalo	48	1974
17	Majoitusrakennus, rivitalo	48	1974
18	Majoitusrakennus, rivitalo	48	1975
19	Majoitusrakennus	17	1979
20	Majoitusrakennus	25	1979
21	Majoitusrakennus	18	-
22	Majoitusrakennus	110	1985
23	Majoitusrakennus	49	1992
24	Majoitusrakennus	20	-
25	Sauna	58	1989
26	Sauna	25	1992

27	Sauna	38	1975
28	Asuinrakennus	42	1980
29	Asuinrakennus	120	-
30	Varastorakennus	221	2000
31	Talousrakennus	116	1981
32	Muu rakennus	16	1958
33	Talousrakennus	55	1978
34	Sauna	9	1960
35	Talousrakennus	130	1930
			2399 k-m²

Kuva 15. Suunnittelualan rakennuskanta.

3.3.2 Multamäen ja Kallioniemen alueiden kulttuuriympäristöselvitys

Arkkitehtitoimisto Anna-Liisa Nisu on laatinut suunnittelualueelta Multamäen ja Kallioniemen alueiden kulttuuriympäristöselvityksen kesän 2020 aikana. Selvitysraportti koostuu rakennetun ympäristön ja maiseman kehitysvaiheiden ja aikakerrostumien tutkimusosasta, leirikeskusten rakennusten inventoinnista sekä yhteenveto-osasta.

Katvelan ja Marjoniemen torpat perustettiin 1812-1845 välisenä aikana. Katvelan pihapiiri oli rakennettu Multamäen lounaaseen laskevan jyrkän rinteeseen alapuolelle, pitkittäiseksi pihapiiriksi. Pihapiirin lähialue oli peltona ja muu loivasti rantaa kohden laskeva rinne niittyinä. Torpan niityistä oli erotettu niittykappale Finnin tilalle (rannan lähellä) ja ”Kalainniittu” ylempänä rinteessä kuului Nakkiselle (Nakkila). Tie kulki Finnniemen suunnasta pihapiirin kautta edelleen Peurunkajoelle, jossa oli mylly. Katvelan vanhaa rakennuskantaa ei ole säilynyt näihin päiviin. Marjoniemen torpan tontti oli rakennettu Marjoniemen kapealle harjanteelle, pihapiiri avautui lounaaseen päin, peltoa oli pihapiirin pohjois- ja eteläpuolella ja rannan lähialue oli niittyinä. Finnin ja Katvelan väliseltä tieltä erkani Marjoniemen pihatie, pihapiiriin saavuttiin idästä päin. Marjoniemen pihapiirissä on säilynyt vanhaa rakennuskantaa, jotka lienevät torppa-ajalta, näitä ovat pieni aitta ja talli, riviaitta sekä riihi. Myös entinen savusauna lienee tältä ajalta. Katvelan ja Marjoniemen torpat on muodostettu maataloiksi vuoden 1919 jälkeen ja näiden lisäksi alueen lounaisosaan on muodostettu Kalaniemenkallio - tila, jolla on myös pieni peltoalue. Marjoniemen ja Kalaniemenkallion välille oli rakennettu tie.

Kallioniemen leirikeskus

Kallioniemen leirikeskus on perustettu 1953 Kalaniemenkallio -tilalle. Ensimmäiset rakennukset rakennettiin alueen lounaisrannalle metsäluontoon sopeutuviksi. Leirikeskuksen toiminta laajeni huomattavasti 1970 - 1980-luvuilla, jolloin adventtiseurakunta osti Marjoniemen maatilatalouskeskuksen. Leirikeskusalue on rakentunut vähitellen ja jakaantuu tänä päivänä kahteen osaan, pääosa toiminnoista sijaitsee alueen eteläosassa ja pohjoisosassa on entinen maatalon talouskeskus, jonka yhteyteen on rakennettu muutamia leirikeskuksen toimintaa palvelevia rakennuksia, kokonaisuuteen sopivalla tavalla.

Marjoniemen entinen torppa, sittemmin maatalon keskus on säilynyt vanhalla paikallaan, pihapiirikokonaisuus liittyy avoimina säilyneisiin peltoalueisiin, joiden viljely on jatkunut yhtäjaksoisesti 1800-luvun alkupuolelta asti, peltoalueita pidetään edelleen avoimina ja ne tuovat avaruutta leirikeskuskokonaisuuteen ja mahdollistavat vesistönäkymät useasta suunnasta katsottuna. Marjoniemen vanhan pihapiirin hirsirakenteisilla talousrakennuksilla, sekä vanhalla riihellä on historiallista todistusarvoa torppa-aikaisesta maatalouskulttuurista kertovina rakennuksena. Talli ja aitta ovat erityisen pienikokoisia.

Eteläosan rakennukset on sijoitettu väljästi, alueen päärakennuksiksi muodostuvat toimistorakennus Tamila sekä ruokalarakennus, joiden luokse alueen sisääntulo (ja keskusalue) sijoittuu. Tunnusomaista alueelle on rakennusten väljä sijoittelu ja sovittaminen luonnonympäristöön ja maaston muotoihin, alue on rakentunut ja laajentunut asteittain ja vanhan maatalousmaiseman historialliset ominaispiirteet ovat edelleen nähtävissä.

Alla on esitetty Kallioniemen leirikeskuksen rakennuskannan keskeisiä ominaispiirteitä ja arvoja, jotka perustuvat Anna-Liisa Nisun laatimaan Kulttuuriympäristöselvitykseen. Luetteloon on koottu keskeisimmät alueella olevat rakennukset.

Rakennus**Arvo**

Peurunpirtti

Paikallisesti arvokas.
Rakennushistoriallinen
ja maisemallinen

Majoitusaitta Luhti

Torppa-ajalta peräisin.
Rakennusperinteinen.

Marjoniemen aitat

Torppa-ajalta peräisin.
Historiallinen, raken-
nusperinteinen ja mai-
semallinen

<p>talli</p> 	
<p>Riihi</p> 	<p>Torppa-ajalta peräisin. Historiallinen ja rakennusperinteinen</p>

KALLIONIEMEN LEIRIKESKUS, ARVOKARTTA

	Kulttuurihistoriallisesti arvokas rakennus. Alueella olleista pienimuotoisista maanviljelykulttuurista kertova rakennus, jolla on historiallista, rakennushistoriallista sekä eräissä tapauksissa myös maisemallista merkitystä.
	Kulttuurihistoriallisesti arvokas rakennus. Maanviljelykulttuurin / Leirikeskusalueen kehityshistoriasta kertova rakennus, jolla on myös rakennushistoriallista ja/tai maisemallista merkitystä.
	Rakennukset, jotka kertovat pienimuotoisen maanviljelykulttuurin / leirikeskustoiminnan kehityshistoriasta ja joilla on merkitystä rakennusryhmäkokonaisuuteen kuuluvana rakennuksena.
	Maisematilaa rajaava rakennus. Metsäisen alueen reunaan, maisematilaa rajaavasti sijoitetut rakennukset.
	Torpan tontin paikka.
	Vanha tielinja. Varhaiseen torppakulttuuriin liittynyt tieyhteys, joka on säilynyt paikallaan.
	Maisemallisesti arvokas alue. Kallionien niemen kärki, rakennukset on sovitettu herkkään maisemaan istuviksi. Alueella myös avointa nurmialuetta. Lisärakentaminen alueelle hyvin harkitusti.
	Vanha peltoalue. Vanhin alueella yhtäjaksoisesti viljelyssä ollut peltoalue, muodostaa avoimen maisematilan. Liittyy maisemallisesti entiseen Margoniemen torpan pihapiiriin, joka on säilynyt alkuperäisellä sijannillaan. Peltoalueen keskeltä johtaa koivukujamainen pihatie, joka luo rytmiä avoimeen maisemaan.
	Tärkeä näkymäyhteys. Maisemallinen yhteys tai kaukonäkymä.
	Maisemallisesti tärkeä puu/puusto/puukuja.
	Metsäalueen raja. Rajavyöhyke, jossa alueen luonne muuttuu.
	Maisemallinen raja. Avoimen maisematilan reuna, jossa rakentaminen vaikuttaa maisematilaa rajaavasti.

Kuva: Kallioniemen leirikeskuskeskeisiä ominaispiirteitä ja arvoja

Multamäen leirikeskus

Multamäen leirikeskuksen rakentaminen aloitettiin vuonna 1990, tätä ennen oli alueella jo järjestetty leiritoimintaa, jolloin majoitus oli tapahtunut teltoissa. Leirikeskuksen rakennukset on rakennettu entisen Katvelan torpan (sittemmin maatilan) maa-alueelle, johon liitettiin lisäksi osa eteläpuolella olleesta Marjoniemen tilasta. Vanhat Katvelan torpan rakennukset oli purettu 1980-luvulle tultaessa.

Rakennettu leirikeskuskokonaisuus sijoittuu pääasiassa entisen torpan niitty- ja peltoalueille, alue viettää loivasti kohti rantaa. Leirikeskukseksi on vuonna 2000 rakennettu päärakennukseksi opetusrakennus Katvela, jonka kautta sisääntulo alueelle tapahtuu. Opetusrakennukselta johtaa hiekkatie alas rantaan päin. Opetusrakennus ja rantaan johtava tie luovat alueelle hyvin hahmotettavan selkärangan, tien varteen sijoittuu toiminnallisuuden kannalta keskeiset rakennukset mm. ohjaarakennus ja keittiö-ruokalarakennus. Keskeiset lämmin varasto ja wc-rakennus sijoittuvat leirikeskusalueen keskiosaan, mutta sivuun pääasiallisista kohtaamisalueista.

Majoitusmökkit sijaitsevat alueen lounaislaidassa ylärinteen puolella. Mökkien ympäristö kasvaa mäntymetsää. Rantaelämän kannalta tärkeät saunat sijaitsevat alueen pohjoisosassa. Tavallinen sauna sijaitsee lähellä uimarantaa ja harvemmin lämmitettävä savusauna aivan alueen pohjoisosassa. Savusaunan vieressä on uudehko venevaja. Leirikeskuksessa järjestetään pääasiassa lapsille ja nuorille suunnattuja leirejä ja tiloja vuokrataan myös ulkopuolelle työhyvinvointitapahtumiin ja yksityisille lomaviettäjäille. Alueella on mahdollisuudet monenlaiseen aktiviteettiin, Multamäellä on luonto- ja retkeilypolkuja sekä näköalapaikka Multamäen laella, josta on hätkähdyttävä näköala 105 metriä mäen lakialuetta alempana olevalle Peurunkajärvelle.

Alla on esitetty Multamäen leirikeskuksen rakennuskannan keskeisiä ominaispiirteitä ja arvoja, jotka perustuvat Anna-Liisa Nisun laatimaan Kulttuuriympäristöselvitykseen. Luetteloon on koottu alueella olevat rakennukset, joilla on selvityksen perusteella kulttuurihistoriallista arvoa.

Rakennus

Arvo

Opetusrakennus Katvela

Kulttuurihistoriallista arvoa leirikeskusalueen kehityshistoriasta kertovana rakennuksena. Myös rakennushistoriallista ja/tai maisemallista merkitystä.

Harrastetila

Leirikeskusalueen kehityshistoriasta kertovia rakennuksia. Myös rakennushistoriallista ja/tai maisemallista merkitystä.

Savusauna

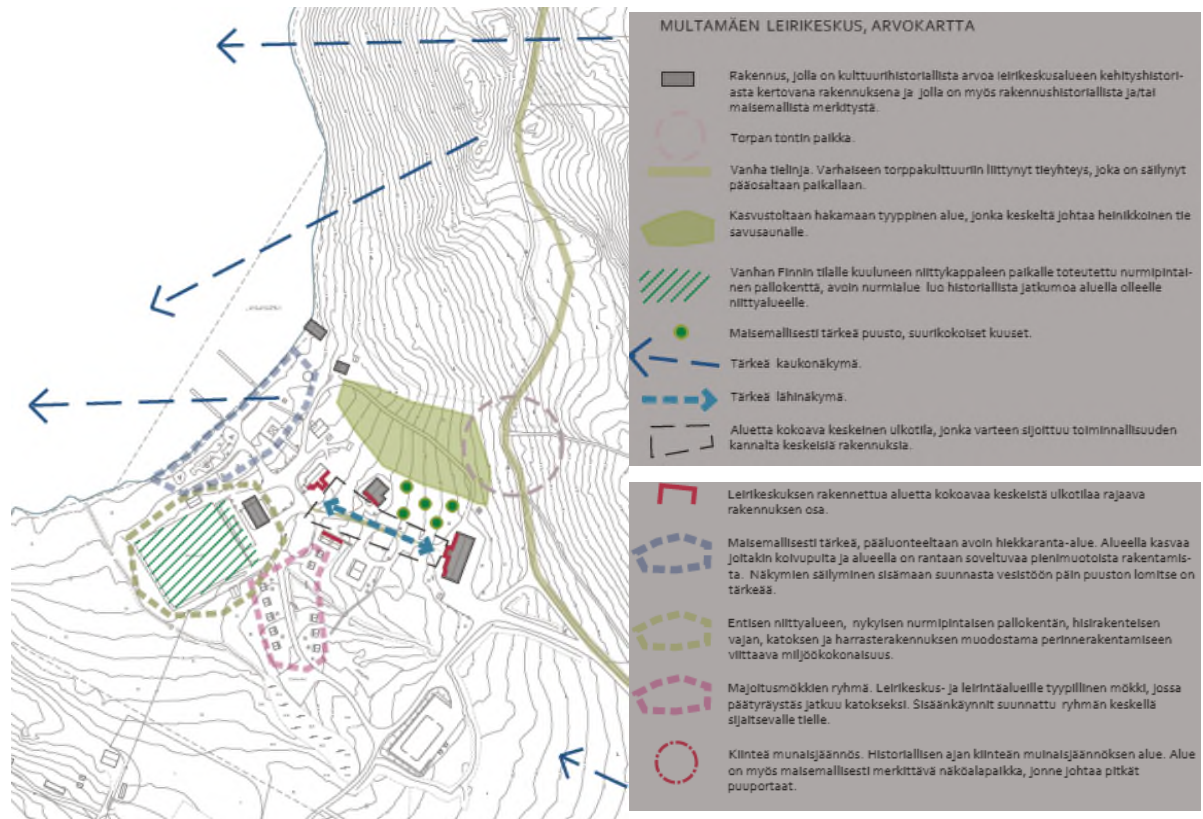

Venevaja

Ohjaajarakennus

Kuva: Multamäen leirikeskuskeskeisiä ominaispiirteitä ja arvoja

3.3.3 Muinaisjäännökset

Alueelle ei sijoitu arkeologisen kulttuuriperinnön kohteita.

3.3.4 Liikenne

Kulku suunnittelualueelle tapahtuu Finnintietä pitkin. Finnintie päättyy Kallioniemen leirikeskusalueelle. Multamäkeen johtava tie haarautuu Finnintiestä Kallioniemen tienhaaran kohdalla.

Kuva 16. Kulkuyhteys suunnittelualueelle.

3.3.5 Palvelut

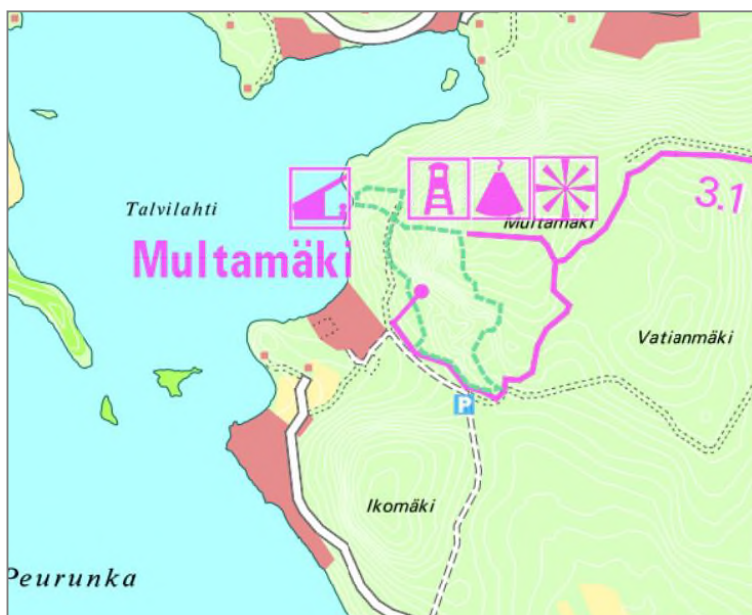
Finnintien varrella, noin 3 km päässä suunnittelualueesta, sijaitsee kylpylä - hotelli Peurunka, joka tarjoaa liikunta-, hyvinvointi- ja ravintolapalveluita. Lähistölle sijoittuu myös muuta matkailualan palveluita kuten Varjolan matkailutila, Tupaswilla, Saarikon lomamökit sekä Kuusan koskikahvila. Luontomatkailukohteita ovat mm. Peurunkajoki, Vatianvirta ja Hitonhauta. Kunnalliset peruspalvelut sekä eri alojen kaupalliset palvelut sijoittuvat kirkonkylän keskusta.

3.3.6 Työpaikat

Suurimmat työllistäjät Laukaassa ovat kunta sekä Peurunka Center. Taajaman alueelle sijoittuu teollisuutta sekä useita palvelualan työnantajia.

3.3.7 Virkistys

Laukaan kirkonkylän alueella on olemassa hyvät, ulkoiluun, hiihtoon ja lenkkeilyyn sopivat kuntoilureitit sekä kentät yleisurheilun, tenniksen, jääkiekon ym. harrastamiseen. Alueen lähistölle sijoittuvat mm. Kylpylähotelli Peurungan liikuntapalvelut. Selvitysalueelta sivuaa luontopolku sekä alueen pohjoispuolella rannassa sijaitseva yleinen laavu. Alueelta on yhteys myös Multamäen päällä kulkevalle Metsoreitille, jonne johtaa portaat mäen alapuolella kulkevalta reitistöä. Mäen päällä on laavu sekä kota.

Kuva 17. Luontopolun sekä laavun ja näköalapaikan sijainti. (Ote retkeilykartasta)

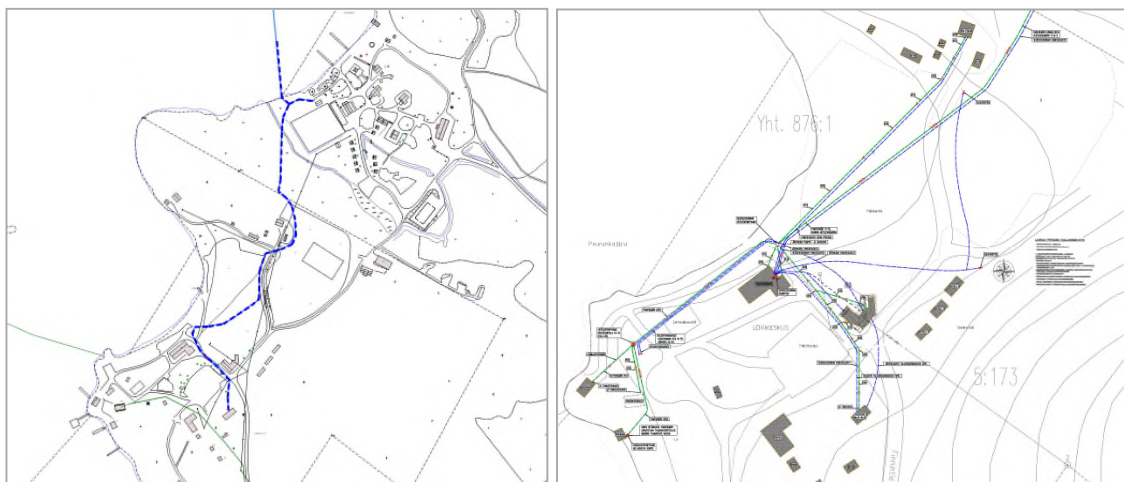
Struven ketju

Multamäen laella sijaitsee Struven ketjuun liittynyt mittauspiste, joka on kuitenkin ilmeisesti tuhoutunut nuotioiden polton takia. Paikalla sijaitsee kolmiomittauspiste vuodelta 1932 lautakodan lattian alla kalliolla. Struven ketju on kolmiomittausketju Pohjoisen Jäämeren ja Mustanmeren välillä, joka sijaitsee yhteensä 10 eri maan alueella. Mittaukset tehtiin 1816 – 1855 (Suomen osalta 1830-1845) saksalaisen tähtitieteilijä F.G.W. Struven johdolla. Ketju oli ensimmäinen tarkka pituuspiirin segmentin mittausprosessi, jolla selvitettiin maapallon kokoa ja muotoa. Unescon maailmanperintöluetteloon kuuluva mittausketju edustaa tieteen ja tekniikan historiaa, mittausketjun aikaisempi nimi oli venäläis - skandinaavinen mittausketju. Ketju muodostuu 258 peruskolmiosta ja 265 peruspisteestä. Suojeltaviksi pisteiksi on valittu yhteensä 34 mittauspistettä, joista 6 sijaitsee Suomessa. Kaikkiaan mittauspisteitä Suomen alueella

on 83 (Struve-komissio 2009). Multamäellä sijainnut Struven-ketjun mittauspiste on ollut numerolla 46. Multamäen piste on luonto- ja retkeilykohde, alueella sijaitsee lautakota ja laavu, luontopolku alueelle on jo valmiina. Multamäen päällä on rakennettu katselutasanne, jolta on näköala Peurunkajärven yli luoteeseen. Multamäen leirikeskukseen luona olevilta pysäköintipaikoilta on hyvät polkuyhteydet mäen päälle, vaikka erityistä opastusta paikalle ei ole. (*Struve – pisteiden tila Keski-Suomessa; Struve Komissio 2009*)

3.3.8 Tekninen huolto

Suunnittelualan rakennuskanta on pääosin liitetty vesihuollon piiriin. Alueen jätevedet johdetaan Koiviston vesiosuuskunnan viemäriin. Myös käyttövesi tulee Koiviston vesiosuuskunnalta. Rantasaunoihin käyttövesi otetaan myös järvestä. Alueen sähköjakelusta vastaa Elenia Oy.

Kuva 18. Vesihuoltoverkon sijainti (webmap) ja ote Kallioniemen vesihuollon asemapiirroksesta. Suunnitelmakartalla sinisellä on merkitty käyttövesijohdot ja vihreällä jätevesiputkisto.

3.3.9 Ympäristönsuojelu ja ympäristöhäiriöt

Alueelle ei kohdistu erityistä ympäristöhäiriötä.

3.4 Maanomistus

Kiinteistön Kallioniemi 410-410-5-173 omistaa Adventtiseurakunta ja kiinteistön Multamäki 410-410-5-213 Laukaan kunta.

3.5 Suunnittelutilanne

3.5.1 Maakunnallinen suunnittelutilanne

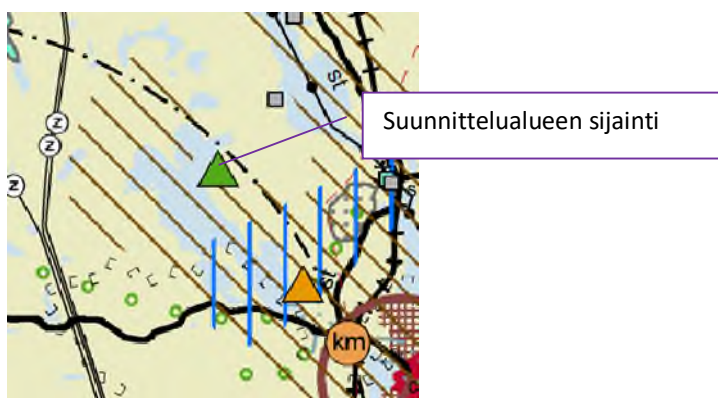
Keski-Suomen strategia 2040

Keski-Suomen strategia 2040 hyväksyttiin 6.6.2014 korvaten samalla 8.6.2010 hyväksytyyn maakuntasuunnitelman. Maa-kuntastrategian avulla kunnat, aluehallinnon viranomaiset, yritykset, laitokset ja järjestöt sekä Keski-Suomen asukkaat voivat sitoutua yhteisesti sovittuihin tavoitteisiin, osallistua aitoon yhteistoimintaan ja kokea strategian omia päämääriään tukevaksi.

Maakuntakaavan tarkistus

Keski-Suomen maakuntahallitus käynnisti 13.3.2015 Keski-Suomen maakuntakaavan tarkistuksen. Tarkistus koskee Keski-Suomen maakuntakaavaa, 1., 2., 3. ja 4. vaihemaakuntakaavaa sekä Pirkanmaan 1. maakuntakaavaa Jämsän Läntipohjan osalta. Kaavoitusprosessin yhteydessä arvioidaan voimassa olevia kaavoja. Tarkistus koskee kaikkia maakuntakaavan teemoja: asutusrakennetta, liikennettä, teknistä huoltoa, luonnonvaroja, erityistoimintoja, kulttuuriympäristöä, luonnonsuojelua ja virkistystä.

Maakuntavaltuuston on hyväksynyt kaavan kokouksessaan 1.12.2017. Maakuntahallitus päätti kokouksessaan 26.1.2018 määrätä tarkistetun maakuntakaavan tulemaan voimaan. Keski-Suomen liitto on aloittanut maakuntakaavan päivityksen. Päivitys koskee Keski-Suomen voimassa olevaa maakuntakaavaa ja koko Keski-Suomen maakunnan aluetta, Kuhmoinen pois lukiin. Kaavasta käytetään nimeä Keski-Suomen maakuntakaava 2040.

Kuva 20. Ote Keski-Suomen tarkistetusta maakuntakaavasta

Suunnittelualue sijoittuu maakuntakaavan **Kulttuuriympäristön vetovoima-alueelle**. Merkinnällä osoitetaan maakunnan kulttuuriympäristön monimuotoiset aluekeskitymät. Merkintään liittyy seuraava suunnittelumääräys: Alueen kehittämisessä tulee hyödyntää kulttuuriympäristön monimuotoisuutta. Alueidenkäytön suunnittelulla edistetään kulttuuriympäristöjen kestävästä käytöstä ja hoitoa. Alueilla metsien hoito ja käyttö perustuvat voimassa olevaan metsälainsäädäntöön.

Multamäki on osoitettu maakuntakaavan tarkistuksessa **virkistyskohteena (seudullinen ulkoilualue)**. Merkinnällä osoitetaan vähintään seudullisesti merkittävä virkistysalue. Alueilla on voimassa MRL 33 §:n mukainen rakentamisrajoitus. Rakentamismääräys: Alueella sallitaan virkistys- ja retkeilykäyttöä palveleva rakentaminen. Metsien hoito ja käyttö perustuvat voimassa olevaan metsälainsäädäntöön.

sv

Suunnittelualue sijoittuu maakuntakaavassa osoitetulle suojavyöhykkeelle (sv). Merkinnällä osoitetaan alueita, joiden käyttöä on lähellä sijaitsevan vaaraa tai huomattavaa häiriötä aiheuttavan toiminnan vuoksi rajoitettava.

3.5.2 Yleiskaava

Suunnittelualueella ei ole voimassa yleiskaavaa. Peurunkajärven Valkolan ja Finnin kylien sekä Peurunka ja Pikku-Peurunka vesistöjen alueella vuodesta 2002 asti käynnissä ollut yleiskaavatyö keskeytettiin kunnanvaltuuston hyväksyessä kaavoitusohjelman 13.11.2017 § 70.

Perusteena yleiskaavatyön keskeyttämiselle oli se, että alueella ei ole yleiskaavan laatimisen tarvetta maankäytön järjestämiseksi, koska alueelle ei kohdistu merkittävää rakentamisen painetta. Yleiskaavaehdotuksessa on tutkittu maanomistajien tasapuoliseen kohteluun perustuvalla emätilamitoituksella ranta-alueiden rakentamismahdollisuuksia. Koska vesistöjen rannat ovat jo tiiviisti rakennettuja ja osittain asemakaavoitettuja, mitoituksen perusteella uusia rakennuspaikkoja muodostui vähän.

3.6 Muut suunnitelmat ja päätökset

3.6.1 Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet

Valtioneuvosto päätti valtakunnallisista alueidenkäyttötavoitteista 14.12.2017. Päätöksellä valtioneuvosto korvaa valtioneuvoston vuonna 2000 tekemän ja 2008 tarkistaman päätöksen valtakunnallisista alueidenkäyttötavoitteista.

Alueidenkäyttötavoitteiden avulla taitetaan yhdyskuntien ja liikenteen päästöjä, turvataan luonnon monimuotoisuutta ja kulttuuriympäristön arvoja sekä parannetaan elinkeinojen uudistumismahdollisuuksia. Niillä myös sopeudutaan ilmastomuutoksen seurauksiin ja sään ääri-ilmiöihin.

Alueidenkäyttötavoitteiden tehtävänä on:

- varmistaa valtakunnallisesti merkittävien seikkojen huomioon ottaminen maakuntien ja kuntien kaavoituksessa sekä valtion viranomaisten toiminnassa,
- auttaa saavuttamaan maankäyttö- ja rakennuslain ja alueidenkäytön suunnittelun tavoitteet, joista tärkeimmät ovat hyvä elinympäristö ja kestävä kehitys,
- toimia kaavoituksen ennakoivan ja vuorovaikutteisen viranomaistyön välineenä valtakunnallisesti merkittävissä alueidenkäytön kysymyksissä sekä
- edistää kansainvälisten sopimusten täytäntöönpanoa Suomessa.

3.6.2 Muita aluetta koskevia selvityksiä, käsittelyjä ja päätöksiä

- Kunnan rakennusjärjestys 2009
- Peurunka-Valkola luonto- ja maisemaselvitys. Teppo Häyhä 2002.
- Poikkeuslupa Peurunkajärven säännöstelyn alarajan alittamismahdollisuuteen. Aluehallintoviraston päätös Dnro LSSAVI/8316/2018

3.7 Pohjakartta

Alueelle on laadittu pohjakartta mittakaavaltaan 1:2000. Pohjakarttaa täydennetään tarvittaessa.

4 MITOITUS

Suunnittelualueelta on laadittu kantatilselvitys alueella 2002 käynnistyneen Perunka-Valkola yleiskaavan laatimisen lähtötiedoiksi. Kantatilselvityksestä on poimittu suunnittelualueelle sijoittuvat kiinteistöt. Nykyinen kiinteistö Multämäki 410-410-5-213 on muodostunut yhdistämällä yleiskaavan laatimisaikankohtaan voimassa olleet tilat Multämäki, Katvela, Niittykatvela ja Marjaniemi. Multämäen kupeessa oleva pieni Myllymäen tilaan kuuluva rakentamaton palsta on liitetty Multämäkeen. Leirikeskusten alueet on osoitettu kantatilselvityksessä matkailualueina.

410	5-29	5-29	Myllyniemi	1929-11-15	1,5	AM	0,14	0,11	5	0,55	1,5	0
410	5-36	5-98	Multamäki	1967-08-28	0		0,73	0,68	5	3,40	0	3
410	5-70/5-17	5-145	Katvela	1986-10-17		RM	0,47	0,30	5	1,50	RM	0
410	5-53	5-53	Niittykatvela	1956-03-28		RM	0,00	0,00	5	0,00	RM	0
410	5-19	5-123	Marjaniemi	1975-02-20		RM	0,07	0,07	5	0,35	RM	0
410	5-24/5-19/5-20	5-173	Kallioniemi	1995-06-19		RM	0,81	0,81	5	4,05	RM	0

Kuva 21. Ote Peurunka – Valkola yleiskaavan kantatilaselvityksestä

Suunnittelualueeseen kuuluu Peurunkajärven rantaviivaa 1477 m. Kiinteistön Kallioniemi 410-410-5-173 rantaviivan pituus on noin 824 metriä ja kiinteistön Multamäki 410-410-5-123 noin 653 metriä.

5 ASEMAKAAVAN SUUNNITTELUN VAIHEET

5.1 Asemakaavan suunnittelun tarve

Suunnittelun tavoitteena on leiritoiminnan kehittäminen, nykyisten toimintojen osoittaminen sekä lisärakentamistarpeiden huomioon ottaminen. Ranta-asemakaava selkeyttää alueiden kehittämistä sekä lupamenettelyä. Rakentaminen suunnittelualueella on tapahtunut yksittäisillä luvilla, mutta kasvaneen rakennuskannan johdosta alueen maankäyttö edellyttää yksityiskohtaisempaa suunnittelua.

5.2 Suunnittelun käynnistäminen ja sitä koskevat päätökset

Ranta-asemakaavan laatimisesta on laadittu kaavoituksen käynnistämissopimus Kallioniemen tilan 410-410-5-173 maanomistajana Suomen Adventtikirkon kanssa. Ranta-asemakaava-alueeseen otettiin mukaan Laukaan kunnan omistama Multamäen leirikeskus. Laukaan kunnanhallitus on hyväksynyt kokouksessaan 18.6.2018 §124 vuoden 2018 kaavoituskatsauksen ja päättänyt samalla käynnistää Multamäen ja Kallioniemen ranta-asemakaavan laatimisen. Ranta-asemakaavaa koskeva osallistumis- ja arviointisuunnitelma on ollut yleisesti nähtävillä 9.8. – 24.8.2018 välisen ajan.

5.3 Osallistuminen ja yhteistyö

5.3.1 Osalliset

Kaikki ne, joiden asumiseen, työntekoon tai muihin oloihin kaava vaikuttaa

- Kuntalaiset
- Kaava-alueen ja siihen rajoittuvien alueiden maanomistajat
- Kaavamuutosten vaikutusalueiden asukkaat, elinkeinonharjoittajat, alueen työntekijät ja palveluiden käyttäjät

Viranomaiset

- Kunnan hallintokunnat;
 - tekninen lautakunta
- Keski-Suomen ELY –keskus
- Keski-Suomen liitto
- Keski-Suomen museo

Yhteisöt tms. joiden toimialaa suunnittelussa käsitellään

- Palo- ja palastuslaitos
- Elenia Oy
- Finnintien tiekunta
- Koiviston vesihuolto-osuuskunta

Osallisilla on oikeus ottaa osaa kaavan valmisteluun, arvioida sen vaikutuksia ja lausua kaavasta mielipiteensä.

5.3.2 Vireille tulo

Laukaan kunnanhallitus on hyväksynyt kokouksessaan 18.6.2018 §124 vuoden 2018 kaavoituskatsauksen ja päättänyt samalla käynnistää Multamäen ja Kallionimen ranta-asemakaavan laatimisen. Hanketta koskeva osallistumis- ja arviointisuunnitelman on kuulutettu 9.8.2018 yleisesti nähtäville 14 päivän ajaksi.

5.3.3 Osallistuminen ja vuorovaikutusmenettelyt

Ranta-asemakaavaluonnos asetetaan yleisesti nähtäville valmisteluvaiheen kuulemista varten. Luonnoksesta pyydettiin lausunnot Keski-Suomen ELY-keskukselta, Keski-Suomen liitolta, Keski-Suomen museolta ja Finnin tiekunnalta, Koiviston vesihuolto-osuuskunnalta ja Laukaan kunnan tekniseltä toimelta. Lausunnot saatiin Keski-Suomen ELY-keskukselta, Keski-Suomen liitolta, Keski-Suomen museolta, Laukaan kunnan ympäristöterveydenhuollolta ja Finnin tiekunnalta. Lausuntoihin on annettu kaavanlaatijan vastineet.

Luonnosvaiheen jälkeen laaditaan kaavaehdotus, jonka kunnanhallitus asettaa yleisesti nähtäville. Kaavaehdotuksesta pyydetään lausunnot viranomaisilta.

5.3.4 Viranomaisyhteistyö

Viranomaisneuvottelua ympäristökeskuksen kanssa ei ole käyty, koska laaditulla ranta-asemakaavaluonnoksella ei ole vaikutusta valtakunnallisiin tai tärkeisiin seudullisiin alueidenkäyttötavoitteisiin eikä se muutoinkaan ole yhdyskuntarakenteellisten vaikutusten, luontoarvojen tai kulttuuriympäristön kannalta erityisen merkittävä tai valtioon viranomaisten toteuttamisvelvollisuuden kannalta tärkeä. Viranomaisilta pyydetään lausunnot asemakaavamuutoksen luonnos- ja ehdotusvaiheessa.

5.4 Asemakaavan tavoite

5.4.1 Lähtökohta-aineiston antamat tavoitteet

Laadittaessa ranta-asemakaavaa pääasiassa loma-asutuksen järjestämiseksi ranta-alueelle on sen lisäksi, mitä yleis- tai asemakaavasta muutoin säädetään, katsottava, että:

1. suunniteltu rakentaminen ja muu maankäyttö sopeutuvat rantamaisemaan ja muuhun ympäristöön
2. luonnonsuojelu, maisema-arvot, virkistystarpeet, vesiensuojelu ja vesihuollon järjestäminen sekä vesistön, maaston ja luonnon ominaispiirteet otetaan muutoinkin huomioon
3. ranta-alueille jää riittävästi yhtenäistä rakentamatonta aluetta.

Ranta-asemakaava laaditaan alueelle, jolla ei ole voimassa oikeusvaikutteista yleiskaavaa. Ranta-asemakaavaa laadittaessa on soveltuvin osin otettava huomioon myös yleiskaavan sisältövaatimukset. Maankäyttö- ja rakennuslain 39 §:n mukaan yleiskaavaa laadittaessa on otettava huomioon:

Yhdyskuntarakenteen toimivuus, taloudellisuus ja ekologinen kestävyys

Ranta-asemakaava koskee jo toteutuneita leirikeskusalueita, joiden toiminta alueella on vakiintunut vuosikymmenten kuluessa.

Olemassa olevan yhdyskuntarakenteen hyväksikäyttö

Alueelle kulku tapahtuu Finnintietä pitkin. Suunnittelualueella on sekä kunnan että Adventti-seurakunnan leirikeskustoimintaa. Lähimmät palvelut sijoittuvat Laukaan kirkonkylään. Kylpylähotelli Peurungan kylpylä-, majoitus- ja ravintolapalvelut sijaitsevat noin 3, km päässä suunnittelualueesta. Alueelta on yhteys Multamäen kautta kulkeville Peurungan ulkoilureiteille.

Asumisen tarpeet ja palveluiden saatavuus

Alue tukeutuu Laukaan kirkonkylän palveluihin. Kaavalla todetaan nykyisten leirikeskusten toiminta.

Liikenne ja yhdyskuntatekninen huolto

Suunnittelualue ei sijoitu joukkoliikennereitin varrelle. Alue on liitetty kunnallistekniikan piiriin.

Ympäristöhaittojen vähentäminen

Alueelle ei kohdistu tai alueelta ei muodostu erityisiä ympäristöhaittoja. Leirikeskukset ovat käytössä pääasissa kesäaikaan, jolloin asiakasliikenne Finnintiellä lisääntyy.

Rakennetun ympäristön, maiseman ja luonnonarvojen vaaliminen

Luontoselvityksessä alueelta inventoidut, arvokkaat luonnonympäristön kohteet, huomioidaan kaavaratkaisussa ja lisärakentaminen on mahdollista arvoja vaarantamatta. Leirikeskusalueet ovat jo rakentuneita ja suunnittelulla mahdollistetaan alueen hallittu täydennysrakentaminen. Kallioniemen alueella lisärakentaminen tulee sijoittumaan pääasiassa toteutuneen rakennuskannan yhteyteen, eikä rakennusalueita ole osoitettu oleellisesti rakennuskeskittymän ulkopuolelle. Multamäessä leirikeskusalueen laajentamiseksi R-1 aluetta on osoitettu leirikeskuk- sen pohjoispuolelle.

Virkistykseen soveltuvien alueiden riittävyys

Suunnittelualueelle osoitetaan leirikeskusalueiden lisäksi laaja virkistys- ja retkeilyalue. Alue liittyy Multamäen ympäristössä olevaan ulkoilureittiverkostoon.

5.5 Asemakaavaratkaisun vaihtoehdot**5.5.1 Kaavaluonnosvaihe**

Kaavaluonnos on laadittu yhteistyhteistyössä maanomistajien kanssa ja luonnosta on tarkennettu hankkeen edetessä tavoitteita vastaavaksi. Ranta-asemakaavassa sekä Kallioniemen että Multamäen leirikeskukset osoitetaan loma-alueina, jolle saa rakentaa loma- ja vapaa-ajanviettoa palvelevia rakennuksia ja rakennelmia yleiseen tai yhteisöjen käyttöön (R-1). Molemmilla korttelialueilla rakennusoikeuden määrä on 2000 k-m². Korttelissa 2 kaksi rannan tuntumassa oleva rantasaunaa sekä talousrakennus on osoitettu omina rakennusaloina ja niille on annettu kaavassa enimmäisrakennusoikeus, joka sisältyy korttelialueen kokonaisrakennusoikeuteen. Erillisillä rakennusaloilla osoitetut rakennukset on mahdollista uudistaa nykyiselle paikalle kaavassa määrätyn enimmäisrakennusoikeuden mukaisesti.

R-1 alueiden välinen alue on osoitettu retkeily- ja ulkoilualueena (VR), johon Kallioniemen kiinteistöllä olevat rakennukset on osoitettu rakennusaloilla. Alueelle on osoitettu kaksi enintään 25 m² suuruisen saunan rakennusala. Lka –rakennusosalalle voi sijoittaa leirikeskuk- sen toimintaan liittyviä majoitus- ja kokoontumistiloja sekä saunarakennuksen, alueen rakennusoikeus on 300 k-m². Lisäksi VR-alueelle on osoitettu rakennusala uudelle enintään 100 m²:n suuruiselle

huoltorakennukselle. Kallionimen kiinteistölle sijoittuvalla maa- ja metsätalousalueella (M) olevat varastorakennukset on osoitettu talousrakennuksen rakennusalueena. Multamäen puoleiselle maa- ja metsätalousalueelle on osoitettu enintään 20 m² suuruisen laavun rakennusala.

5.5.2 Asemakaavaehdotuksen ratkaisu

Kaavaluonnoksen nähtävillä olon jälkeen alueen rakennuskanta on inventoitu Arkkitehtitoimisto Anna-Liisa Nisun laatimassa Kulttuuriympäristöselvityksessä. Kulttuuriympäristöselvityksen perusteella Kallionimen alueella inventoiduista rakennuksista Peurunpirtti on merkitty kaavamerkinnällä s-1 *Suojeltava rakennus, jonka arvokkaat ominaispiirteet tulee muutos- ja korjaustöissä säilyttää*. Muiden kulttuuriympäristöselvityksessä mainittujen rakennusten huomioimisesta mahdollisella rakennuksen säilyttävällä merkinnällä on pyydetty kannanottoa Keski-Suomen museolta kaavaehdotusta laadittaessa.

Kaavaratkaisua tarkistettiin Kallioniemen leirikeskukseen osalta. Majoitus- ja kokoontumistilat salliva lka-osa-alue poistettiin ja alue osoitettiin R-1 -aluevarausmerkinnällä. Rakennusoikeuden määrä ei muuttunut. Rakentaminen sijoittuu R-1 alueelle lukuun ottamatta VR alueelle osoitettu huoltorakennuksen rakennusala sekä M -alueelle sijoittuvaa talousrakennusten rakennusala. Lisäksi korttelialueille lisättiin rakentamisalueiden rajat tarkemman rakentamisalueen osoittamiseksi.

6 ASEMAKAAVAN KUVAUS

6.1 Kaavan rakenne

Suunnittelualueen pinta-ala on noin 26 ha ja rantaviivaa siihen kuuluu noin 1477 metriä. Korttelialueiden (R-1) pinta-ala on 12,7 ha ja niiden osuus pinta-alasta on 48,6 %. Retkeily- ja virkistysalueiden (VR) sekä maa- ja metsätalousalueiden pinta-ala on yhteensä 13,4 ha ja niiden osuus suunnittelualueesta on 51,4 %. Kaavassa osoitettu yhteenlaskettu rakennusoikeuden määrä on 5025 k-m². Suurin sallittu kerrosluku alueella on II.

Korttelialueisiin kuuluvan rantaviivan pituus on 725 metriä. VR- ja M -alueille sijoittuva osuus on 752 metriä. VR- ja M -alueille sijoittuvia yksittäisiä rakennusaloja lukuun ottamatta vapaan rantaviivan osuus on noin 51 % suunnittelualueen rantaviivasta.

Alueen maankäyttö muodostuu seuraavasti:

Käyttötarkoitus	pinta-ala ha	k-m ²	Tehokkuus (e)
R-1	12,6928	4555	0,04
VR	5,7821	100	0,00
M	7,6225	370	
Yhteensä:	26,0974	5025	

Erillisenä liitteenä TYVI –lomake.

6.2 Aluevaraukset

6.2.1 Korttelialueet

R-1 Loma-alue, jolle saa rakentaa loma- ja vapaa-ajanviettoa palvelevia rakennuksia ja rakennelmia yleiseen ja yhteisöjen käyttöön.

6.2.2 Muut alueet ja merkinnät

VR	Retkeily- ja ulkoilualue.
M	Maa- ja metsätalousalue.
ta	Talous- ja varistorakennusten rakennusala.
sa	Saunan rakennusala.
hu	Huoltorakennuksen rakennusala.
lk-1	Rakennusala, jolle saa rakentaa leirikeskusten toimintaan liittyvän majoitus- ja / tai kokoontumistilan.
lka	Rakennusala, jolle saa rakentaa leirikeskusten toimintaan liittyviä majoitus- ja kokoontumistiloja sekä saunarakennuksen. Alueella sallitaan olevan asuinrakennuksen korvaaminen uudella.
la	Ohjeellinen laavun / kodan ala.
av	Asuntovaunu- / matkailuautoalue.
vu	Ohjeellinen urheilu- ja pelikentille varattu alueen osa.
ajo	Ohjeellinen ajoyhteys.
p	Ohjeellinen pysäköimispaikka.
luo	Luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeä alue. Alueella sijaitsee metsälain 10 §:n mukainen erityisen arvokas elinympäristö tai vesilain 11 §:n 2 luvun mukainen suojeltava elinympäristö.
s-1	Rakennus, jonka arvokkaat ominaispiirteet tulee säilyttää.

Lisäksi alueelle on osoitettu ohjeellisia ulkoilureittejä.

6.2.3 Yleismääräykset

Kaavamääräykset:

Alueella tulee kiinnittää erityistä huomiota rakennusten korkeusasemaan, muotoon, ulkomateriaaleihin ja värikyseen. Alueella on noudatettava rakennusryhmittäin yhtenäistä rakentamistapaa ja väriä. Uudisrakennukset tulee sovittaa maisemaan.

Rakennukset saavat olla enintään kaksikerroksisia.

Rakennusten vesikatteiden pinnat eivät saa olla valoa heijastavia. Julkisivujen ja kattojen värisävyinä tulee käyttää luontoon ja ympäristöön sopivia murrettuja värisävyjä.

Muun kuin saunarakennuksen etäisyys tulee olla vähintään 30 metriä keskivedenkorkeuden mukaisesta rantaviivasta. Saunarakennuksen, jonka kerrosala on enintään 25 k-m² ja siinä olevan katetun avoterassin pohjapinta-ala enintään 12 m², etäisyys tulee olla keskivedenkorkeuden mukaisesta rantaviivasta vähintään 15 metriä. Määrätyt etäisyydet eivät koske kaavakartalla erikseen osoitettuja rakennusaloja.

Pohjapinta-alaltaan enintään 10 m² huvimajan, katoksen, kesäkeittiön tai näihin rinnastettavan rakennelman etäisyyden tulee olla keskivedenkorkeuden mukaisesta rantaviivasta vähintään 15 metriä.

Jätevesien käsittelyssä on noudatettava valtioneuvoston asetusta talousvesien käsittelystä sekä kunnan ympäristöviranomaisen antamia määräyksiä ja ohjeita.

Metsäiset rannanosat tulee säilyttää puustoisena ja vain harventaminen on sallittua.

6.3 Kaavan vaikutukset

6.3.1 Vaikutukset rakennettuun ympäristöön, kulttuuriperintöön ja maisemaan

Suunnittelualue on toiminnassa pitkään ollut ja rakennettua leirikeskusaluetta sekä niitä reunustavia metsäisiä alueita. Ranta-asemakaavassa osoitettu lisärakennusoikeus tiivistää jonkin verran nykyisiä alueita, erityisesti Kallioniemessä uutta rakentamista ei ole sijoittumassa merkittävästi nykyisten rakentamisalueiden ulkopuolelle tai kokonaan luonnontilaisille alueille. Multamäessä R-1 aluetta on osoitettu nykyisen leirikeskusalueen pohjoispuolelle, jossa uudisrakentamista on mahdollista sijoittaa myös nykyisille metsäisille alueille. Rakentaminen rinne- maastoon lisää maisemavaikutuksia Peurunkajärvelle, joita pystytään kuitenkin ohjaamaan huolellisella suunnittelulla ja maastonpiirteisiin soveltuvalla rakentamisella.

Kulttuuriympäristöselvityksen perusteella suunnittelualueelle sijoittuvalla rakennuskannalla ei ole merkittäviä kulttuurihistoriallisia arvoja. Kulttuuriympäristöselvityksen perusteella Kallioniemen alueella inventoiduista rakennuksista Peurunpirtti osoitetaan kaavamerkinnällä s-1 Suojeltava rakennus, jonka arvokkaat ominaispiirteet tulee muutos- ja korjaustöissä säilyttää.

Suunnittelualueen ulkopuolelle sijoituu Struven ketjuun mittauspiste. Struven ketju on kolmiomittausketju Pohjoisen jäämeren ja Mustanmeren välillä. Sillä selvitetiin maapallon muotoa ja kokoa 1800-luvulla. Struven ketju kuuluu Unescon maailmanperintöluetteloon. Maailmanperintökohteeksi valituista mittauspisteistä kuusi sijaitsee Suomessa. Multamäen piste ei maailmanperintöluetteloon kuitenkaan kuulu. Mittauspisteet ovat historiallisesti tärkeitä, mutta myös erinomaisia näköalapaikkoja. Mittauspiste on hyvin leirikeskuksessa vierailijien saatavissa. Muut alueella vierailijat muodostuvat ulkoilureiteillä liikkuvista, mutta myös autolla paikalle saapuvista. Struven –ketjun pisteen vierailijat ja paikalle retkeilevät muodostuvat näin ollen edellä mainituista kävijöistä.

6.3.2 Vaikutukset luonnonympäristöön

Suunnittelualueelle sijoittuvat luontoarvot Marjomäen lehto sekä Multamäen lähde ja noro on huomioitu kaavaratkaisussa niiden luontoarvot huomioon ottavalla kaavamerkinnällä. Suunnittelualueen rantaviivasta noin puolet jää rakentamisesta vapaaksi. Ranta-asemakaavassa osoitettu uusi rakentaminen sijoittuu pääasiassa jo nykyisin rakentuneille alueille, joten kaava säilyttää myös laajoja rakentamisesta vapaita alueita.

6.3.3 Kaavan liikenteelliset vaikutukset

Ranta-asemakaavalla ei ole vaikutusta alueen liikennejärjestelyihin, vaan liikennöinti alueelle tulee tapahtumaan kuten tähänkin saakka.

6.3.4 Sosiaaliset vaikutukset

Ranta-asemakaava vahvistaa leirikeskusten toiminnan säilymistä ja kehittämistä

6.4 Kaavamerkinnot ja – määräykset

Kaavamerkinnot ja määräykset on esitetty kaavakartalla.

7 ASEMAKAAVAN TOTEUTUS

7.1 Toteuttaminen ja ajoitus

Kaavaa voidaan ryhtyä toteuttamaan sen voimaan tulon jälkeen.

7.2 Toteuttamisen seuranta

Pääasiassa kaava-alueen toteutuksen valvonnasta vastaa rakennusvalvonta.

Laukaassa 29.3.2021

Mari Holmstedt
kaavoitusjohtaja

Outi Toikkanen
kaavasuunnittelija